

Forslag til folketingsbeslutning om sikring af uhindret kommunikation mellem folketingsmedlemmer og de indsatte i anstalter og arresthuse.

Af Lenger (VS) m.fl.

15) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 85:

Forslag til folketingsbeslutning om afskaffelse af arbejdspligten for de indsatte i anstalter og arresthuse samt om sikring af de indsatte strejkeret.

Af Lenger (VS) m.fl.

16) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 86:

Forslag til folketingsbeslutning om forbedring af vilkårene for familier, faste samlevende m.fl. til indsatte i anstalter og arresthuse.

Af Lenger (VS) m.fl.

17) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 87:

Forslag til folketingsbeslutning om anvendelse af sikringsmidler i anstalter og arresthuse.

Af Lenger (VS) m.fl.

18) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 88:

Forslag til folketingsbeslutning om strafsoneres krav på fællesskab under indsættelse i anstalter og arresthuse.

Af Lenger (VS) m.fl.

19) Første behandling af lovforslag nr. L 186:

Forslag til lov om ændring af lov om radio- og fjernsynsvirksomhed. (Fordeling af radio- og fjernsynsprogrammer ved hjælp af fællesantenneanlæg m.v.).

Skriftlig fremsættelse af forslag:

Finansministeren (Palle Simonsen):

Jeg skal hermed fremsætte:

Forslag til lov om tillægsbevilling for finansåret 1984.

(Lovforslag nr. L 182).

1. Tillægsbevillingsloven formaliserer de økonomiske dispositioner, der i finansårets løb er foretaget på forventet efterbevilling.

Størstedelen af de dispositioner, der er optaget på tillægsbevillingslovforslaget, er tidligere forelagt folketingsrådet i form af lovforslag eller aktstykker. Herudover er folketingsrådet gennem de af finansministeriet udarbejdede oversigter over statsfinanserne løbende holdt orienteret om ændringer i skønnene over en række indtægter og løvbundne tilskud. Sådanne afvigelser i forhold til de skøn, der lå til grund for finansloven, er også registreret på tillægsbevillingslovforslaget.

Da bevillingerne i finansloven for 1984 er opført i januar 1983 pris- og lønniveau, medtager tillægsbevillingslovforslaget på de enkelte områder endvidere de merudgifter, der følger af pris- og lønstigninger fra januar 1983 til tidspunktet for forbruget af bevillingerne.

Det tilstræbes således, at finanslov og tillægsbevillingslov tilsammen nærmer sig det endelige regnskabsresultat for finansåret. Efter udarbejdelsen af tillægsbevillingslovforslaget vil der kunne finde mindre bevægelser sted på de enkelte poster. De regnskabsmæssige forklaringer på sådanne afvigelser vil folketingsrådet få lejlighed til at tage stilling til ved behandlingen af statsregnskabet.

2. Finansloven for 1984 blev vedtaget af folketingsrådet den 24. februar 1984. Ved fremsættelsen af finanslovforslaget erklærede regeringen det som sin udgiftspolitiske målsætning at bringe underskuddet på drifts-, anlægs- og udlånsbudgettet i 1984 ned under niveauet i 1983 på 54,2 mia kr. Ved finanslovens vedtagelse skønnede regeringen, at statsunderskuddet i 1984 ville andrage 54,2 mia kr. trods stigende renteudgifter på statsgælden. *Underskuddet forventes nu at blive 45,1 mia kr., dvs. 9,1 mia kr. lavere end i 1983.* I procent af bruttonationalproduktet er underskuddet faldet fra 10,7 pct. i 1983 til 7,9 pct. i 1984. Ved fremsættelsen af tillægsbevillingslovforslaget kan det således konsta-

Meddelelser fra formanden:

Tredje næstformand (Lilli Gyldenkilde):

I skrivelse af 26. februar 1985 meddeler finansministeren, at han ønsker skriftligt at fremsætte:

Forslag til lov om tillægsbevilling for finansåret 1984.

(Lovforslag nr. L 182).

[Finansministeren]

teres, at der er taget et meget væsentligt skridt i retning af at realisere målsætningen om at balancere statsfinanserne senest i 1990, en målsætning, der er et centralt element i regeringens genopretningspolitik.

Denne forbedring af de statslige finanser skyldes den positive udvikling i den danske økonomi kombineret med regeringens stramme udgiftspolitik. Den kraftige *økonomiske vækst* i 1984 på henved 4,3 pct. har via øgede indkomster og stigende økonomisk aktivitet medført betydelige merindtægter i form af skatter og afgifter. Det økonomiske opsving har herudover givet automatiske budgetforbedringer på det lovbundne udgiftsområde, blandt andet lavere udgifter til arbejdsløshedsdagpenge.

Som følge af regeringens *tilbageholdende udgiftspolitik* har statens udgiftsbudget samtidig været holdt i ro. Ved at fastholde en nulvækst på udgiftssiden har regeringen således udnyttet den positive konjunkturudvikling til den nødvendige nedbringelse af det statsfinansielle underskud. Dette har kun været muligt, fordi et arbejdsdueligt folketingsflertal har stået bag regeringens udgiftspolitiske målsætning. Endvidere har de af regeringen fastsatte totalrammer for de enkelte ministerområder haft en gunstig virkning ved at tilskynde til løbende omprioriteringer. Fastfrysningen af det statslige udgiftsniveau har derfor ikke hindret løsningen af nye opgaver, men har stillet krav om større fleksibilitet i den offentlige sektor.

3. Nettoudgifterne på finanslovens *drifts-, anlægs- og udlånsbudget* var opført med 187,8 mia kr. De samlede indtægter var budgetteret til 133,7 mia kr. Underskuddet på drifts-, anlægs- og udlånsbudgettet blev således anslået til 54,2 mia kr.

På tillægsbevillingslovsforslaget skønnes *underskuddet* at være nedbragt med ca. 9,1 mia kr. til 45,1 mia kr. som følge af merindtægter på 7,8 mia kr. og et fald i nettoudgifterne på 1,2 mia kr.

De *samlede indtægter* skønnes at stige med henved 6 pct. til 141,5 mia kr. Merindtægten kan især henføres til et merprovenu af skatter og afgifter på 10,4 mia kr. som følge af den positive konjunkturudvikling. Modsat er statens rentebetalinger af den indenlandske og udenlandske statsgæld steget med ca. 3,2 mia kr.

Samtidig er skønnet over *nettoudgifterne* på drifts-, anlægs- og udlånsbudgettet reduceret med 1,2 mia kr. til i alt 186,6 mia kr. Budgetforbedringen skyldes især et lavere skøn over de lovbundne tilskud, stigende indtægter på driftsbudgettet samt et fald i statens anlægsudgifter.

Kapitalposternes nettoudgifter er forhøjet med 37,4 mia kr. til 99,3 mia kr. Forøgelsen skyldes stigende afdrag på statsgælden. De samlede afdragsbetalinger beløber sig til ca. 104,3 mia kr. Afdragene på den udenlandske statsgæld er 31,6 mia kr. højere end anslået på finansloven, hvilket helt overvejende skyldes førtidige indfrielse af udenlandske lån, men også kan henføres til dollarkursens kraftige stigning. De førtidige indfrielse er foretaget som led i en omstrukturering af den udenlandske statsgæld og på baggrund af en betydelig privat nettokapitalimport. Afdragene på den indenlandske statsgæld er forøget med 8,6 mia kr. Forhøjelsen skyldes bl.a. genåbning af et statsgældsbevis med afdrag i 1984. De øvrige kapitaludgifter er netto nedsat med 2,8 mia kr., bl.a. som følge af en større nedbringelse af afgiftstilgodehavender end forventet.

Bruttokasseunderskuddet, der fremkommer som summen af underskuddet på drifts-, anlægs- og udlånsbudgettet og kapitalposterne, kan herefter opgøres til ca. 144,4 mia kr. Det er en stigning på 28,3 mia kr. i forhold til finansloven. Som anført kan denne ændring henføres til udviklingen i kapitalposterne. Af bruttokasseunderskuddet er ca. 104,3 mia kr. afdrag af statsgæld. *Nettokasseunderskuddet* er således ca. 40,2 mia kr., hvilket er knap 12 mia kr. mindre end anslået på finansloven.

Statens nettokasseunderskud modsvares af *optagelse af statslån* for 34 mia kr. og et nettotræk på Nationalbanken på 6,2 mia kr. Den indenlandske bruttolåntagning regnet til kursværdi udgjorde i 1984 104 mia kr. og var netto for afdrag 46,7 mia kr. Den udenlandske bruttolåntagning var 33,3 mia kr., mens nettolåntagningen på grund af større afdrag var negativ med 12,7 mia kr.

4. I det følgende gives en oversigt over hovedbevægelserne på henholdsvis indtægts- og udgiftssiden af drifts-, anlægs- og udlånsbudgettet.

På *indtægtsbudgettet* forventes et merprovenu på 7,8 mia kr. i forhold til de budgetterede samlede indtægter på 133,7 mia kr.

[Finansministeren]

Provenuet af *kildeskatten* forventes at udgøre 133,3 mia kr., hvilket er en stigning på 5,2 mia kr. i forhold til det på finansloven opførte. Det reviderede skøn skyldes især en stigning på 7,2 pct. i de skattepligtige indkomster mod en forventet stigning på 5,4 pct. ved vedtagelsen af finansloven. Denne ændring skyldes dels mindre ligningsmæssige fradrag, dels en stærkere vækst i de personlige indkomster end ventet. Hertil kommer, at de fremskyndede tilbagebetalinger af for meget indbetalt skat er ca. 1 mia kr. lavere end budgettet. Samtidig er de frivillige skatteindbetalinger ca. 1,2 mia kr. højere end forventet.

Afregningen til kommunerne anslås til ca. 72,7 mia kr., hvilket er 1,4 mia kr. mere end på finansloven. Stigningen skyldes hovedsagelig en større efterafregning til kommunerne på grund af højere slutskatter i 1983 end forudsat.

Provenuet af *selskabsskatten* er forhøjet med 1,7 mia kr. De skattepligtige indkomster for selskaber (med positive indkomster) er ifølge de foreløbige resultater af selskabsligningen i 1984 steget med ca. 30 pct. fra 1982 til 1983. Det skyldes bl.a., at banker og sparekasser som følge af de betydelige kursstigninger på obligationer og aktier i 1983 har haft større skattepligtige indtægter end forventet.

Realrenteafgiften af afkast for visse pensionsformuer m.v. skønnes at indbringe 5,3 mia kr., dvs. 0,5 mia kr. mindre end budgetteret.

De *forskellige forbrugsafgifter* ventes at give et provenu på 37,8 mia kr., hvilket er en stigning på 3 mia kr. i forhold til finansloven. Merprovenuet fremkommer hovedsagelig ved en stigning i provenuet af registreringsafgiften (2,1 mia kr.) som følge af et større antal registreringer samt i indtægterne fra tobaksafgifterne (0,3 mia kr.). Sidstnævnte merindtægt kan henføres til den i maj 1984 vedtagne afgiftsforhøjelse.

Momsen forventes at indbringe 53,5 mia kr. eller 1,9 mia kr. mere end forudsat. Indtægtsforhøjelsen skyldes især stigningen i det private forbrug.

Provenuet af *stempelafgiften* er forhøjet med ca. 0,5 mia kr., idet omsætningen af fast ejendom og værdipapirer i 1984 har været større end forventet.

De samlede *rentebetalinger af statsgælden* er opført med 50,2 mia kr., hvilket er en stigning på 3,2 mia kr. i forhold til det budgetterede. Renteudgifterne af *den indenlandske statsgæld* er steget med ca. 1,5 mia kr. til 29,1 mia kr. som følge af større indenlandsk bruttolåntagning samt de af hensyn til likviditetsudviklingen foretagne ændringer af lån-sammensætningen. Rentebetalingerne i forbindelse med *den udenlandske statsgæld* er opgjort til 11,1 mia kr. I forhold til finansloven er der tale om en merudgift på 1,2 mia kr. Forøgelsen skyldes dels en højere dollarkurs end forudsat, dels en højere rente på de variabelt forrentede lån. De fordelte emissionstab, dvs. afskrivningerne af kurstab ved optagelse af statslånene, er forøget med i alt 0,5 mia kr.

De øvrige indtægtsposter er netto forøget med 0,6 mia kr. Bidragene til arbejdsløshedsforsikring er forøget med knap 0,3 mia kr., hvilket hovedsagelig skyldes større bidrag fra arbejdsgiverne som følge af den forbedrede beskæftigelse. Heroverfor er det danske netto bidrag til EF øget med 0,3 mia kr., blandt andet som følge af medlemslandenes aftale om forskudsindbetaling. Endelig er statens indtægter af en række rentekonti forøget med ca. 0,6 mia kr.

5. Nettoudgifterne på *udgiftsbudgettet* skønnes reduceret med ca. 1,2 mia kr. i forhold til det budgetterede beløb på 187,8 mia kr.

Budgetforbedringen er resultat af følgende bevægelser. De egentlige rammebelagte bruttoudgifter udviser en stigning på 1,0 mia kr., mens de lovbundne driftstilskud skønnes at falde med 0,2 mia kr. De øvrige ikke-rammebelagte udgifter er steget med ca. 0,1 mia kr. Statsvirksomhederne har haft en mindredrift på 0,4 mia kr. Hertil kommer en merudgift på 0,6 mia kr. til løn- og prisreguleringer *ud over* den afsatte pris- og lønreserve. Over for denne stigning i de samlede udgifter på 1,1 mia kr. forventes en tilvækst på 3,3 mia kr. i indtægterne på driftsbudgettet (ekskl. statsvirksomhederne), dvs. en budgetforbedring på 2,2 mia kr. Idet finansministeriets nettoreserver på finansloven var opført negativt med 1 mia kr., er tillægsbevillingslovsfor-slaget samlede driftsbudget i forhold hertil reduceret med 1,2 mia kr.

På *det rammebelagte område*, dvs. hovedparten af statens drifts- og anlægsudgifter,

[Finansministeren]

udlån samt ikke-lovbundne tilskud, kan der netto konstateres en merudgift på 0,5 mia kr.

Blandt de væsentligste merudgifter kan nævnes ca. 0,4 mia kr. til regeringens program til bekæmpelse af ungdomsarbejdsløsheden («ungdomspakken») og 0,5 mia kr. til langtidslediges ansættelse i staten samt oprettelse af yderligere lære- og praktikpladser i statslig regie. Endvidere er opført 0,1 mia kr. i merudgifter til flytningemodtagelse og ca. 0,1 mia kr. til eksportfremmeforanstaltninger. Industriministeriet har indløst garantier for 0,2 mia kr. i forbindelse med eksportkreditordninger, ligesom landbrugsministeriet har afskrevet tab på udlån samt indfriet garantier for ca. 0,2 mia kr., primært som led i gælds-sanerungen. Hertil kommer finansministeriets afskrivning af uerholdelige beløb på i alt 0,2 mia kr. Udgifterne til kulturelle formål er forøget med ca. 0,1 mia kr., og over reserverne er dækket en merudgift på ca. 0,3 mia kr. i øgede u-landsbevillinger som følge af stigningen i bruttonationalproduktet.

De øvrige rammebelagte bevillinger er netto reduceret med ca. 1,3 mia kr. Heraf kan 0,5 mia kr. henføres til lavere anlægsudgifter og ca. 0,3 mia kr. til budgetforbedringer ved landbrugsordningerne, især som følge af lavere rentetilskud i henhold til gældssaneringsloven. Post- og telegrafvæsenets regnskab er forbedret med ca. 0,4 mia kr. i forhold til det budgetterede og udviser for 1984 et overskud på ca. 230 mill. kr., fordelt med 30 mill. kr. hos postvæsenet og 200 mill. kr. hos telegrafvæsenet.

Skønnet over *de lovbundne driftstilskud* er reduceret med ca. 0,2 mia kr. som resultat af en række modsatrettede bevægelser. De samlede budgetforbedringer udgør 3,1 mia kr., mens skønnet over en række udgiftsposter er forhøjet med i alt 2,9 mia kr.

Som følge af en lavere ledighed i 1984 end forudsat i finansloven skønnes udgiften til *arbejdsløshedsdagpenge* ca. 0,3 mia kr. lavere end budgetteret. I regeringens oprindelige finanslovsforslag var dagpengeudgiften opført med 22 mia kr. svarende til 310.000 registrerede ledige. Ved udarbejdelsen af det i januar 1984 fremsatte finanslovsforslag blev dette udgiftsskøn nedsat med 0,8 mia kr. svarende til et fald i arbejdsløsheden på 20.000 registrerede. Skønnet over antal ledige i 1984 er nu *yderligere* reduceret med 12.000 til i alt 278.000, hvoraf 213.000 er fuldtidsforsikrede

med dagpengeret. I budgetforbedringen på 0,3 mia kr. er indregnet en merudgift på 85 mill. kr. til den særlige regulering for ledige på individuel sats.

På finansloven var der budgetteret med gennemsnitligt 76.000 *efterlønsmodtagere* svarende til niveauet i 1983. Antallet af modtagere skønnes nu at blive 82.000, hvorfor der er optaget en merudgift på 0,6 mia kr.

Bevillingen til *jobskabelsesstøtte* til den private sektor nedsættes med ca. 0,5 mia kr. som følge af væsentlig færre aktiviteter end oprindeligt forudsat.

Udgifterne til *sociale pensioner* skønnes at blive ca. 135 mill. kr. større, bl.a. som følge af et større antal folke- og invalidepensionister end forudsat. Endvidere er der optaget en mindreudgift på 120 mill. kr. til personlige tillæg til pensionister, idet den kommunale udnyttelse af rådighedsbeløbet har været lavere end forventet. Også skønnet over udgifterne til boligydelse til pensionister er lavere end på finansloven. Et faldende antal støttemodtagere og en nedgang i de gennemsnitligt udbetalte beløb forventes at medføre en budgetforbedring på 130 mill. kr.

Som følge af faldende sygelighed forventes en mindreudgift på ca. 0,3 mia kr. på *sygedagpengeområdet*.

På *bistandslovens område* skønnes udgifterne at være ca. 0,5 mia kr. lavere end forudsat på finansloven. Mindreudgiften skyldes især faldende udgifter til hjemmehjælpere og en aktivitetsnedgang på institutionerne.

Udgifterne til *stipendier* skønnes at blive 83 mill. kr. større end budgetteret, mens der på undervisningsministeriets refusionsordning for lære- og praktikpladser forventes et mindreforbrug på 200 mill. kr. som følge af lavere træk fra amtskommunerne.

Ved gennemgangen i sommeren 1984 af statens *bloktilskud* til kommuner og amtskommuner blev de generelle tilskud nedsat med ca. 0,1 mia kr. som følge af ændringer i byrde- og opgavefordelingen.

Endvidere kan nævnes, at tilskuddene i forbindelse med *EFs markedsordninger* søges forøget med ca. 1,5 mia kr. Merudgiften modsvares af merindtægter fra EF.

De *øvrige ikke-rammebelagte udgifter* er forøget med netto 90 mill. kr. i forhold til den budgetterede udgift på 11,6 mia kr. Denne marginale stigning dækker over følgende større ændringer: Den sociale Pensionsfonds

[Finansministeren]

formueafgift og realrentebetaling (0,3 mia kr.), udmøntning af bevillingen til langtidsledige ansat i staten (\div 0,4 mia kr.) samt arbejdsministeriets stigende ydelser til genoptræning (0,1 mia kr.).

De samlede *indtægter på udgiftsbudgettet* skønnes at stige med 4,6 mia kr., hvoraf 1,4 mia kr. henregnes til det rammebelagte område og primært vedrører statsvirksomhederne. De øvrige merindtægter fremkommer som følge af en række stigninger på et stort antal poster. Blandt de større ændringer kan nævnes merudbetalinger fra EFs markedsordninger for landbrugsvarer og Den europæiske Socialfond på henholdsvis 1,5 mia kr. og 0,3 mia kr.

Endelig skal det nævnes, at der på tillægsbevillingslovforslaget er opført 0,6 mia kr. til pris- og lønreguleringer *ud over* den på finansloven afsatte reserve på 8,8 mia kr. til imødegåelse af *pris- og lønstigninger*. Merudgiften skyldes, at priserne på statens varekøb og investeringer er steget mere end den generelle prisstigningstakt.

6. I det foregående er der givet en beskrivelse af de væsentligste bevægelser på statsfinanserne i 1984, som de kommer til udtryk i forslaget til tillægsbevillingslov. I øvrigt henvises til lovforslagets enkelte bevillingsforslag med de dertil hørende anmærkninger.

Forslaget til tillægsbevillingslov for 1984 anbefales til det høje tings velvillige behandling.

Den første sag på dagsordenen var:

1) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 73:

Forslag til folketingsbeslutning om bekæmpelse af kriminaliteten, nedsættelse og systematisering af strafferammerne, aftrapning af frihedsstraffen og udvidet anvendelse af alternative sanktioner.

Af Lenger (VS) m.fl.
(Fremsat 5/2 85).

Sammen med denne sag foretoges de under punkterne 2-7 på dagsordenen opførte sager, nemlig:

2) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 74:

Forslag til folketingsbeslutning om en straf fuldbyrdelseslov.

Af Lenger (VS) m.fl.
(Fremsat 5/2 85).

3) Første behandling af lovforslag nr. L 165:

Forslag til lov om ændring af borgerlig straffelov. (Afskaffelse af livstidsstraffen).

Af Lenger (VS) m.fl.
(Fremsat 5/2 85).

4) Første behandling af lovforslag nr. L 166:

Forslag til lov om ændring af borgerlig straffelov. (Forhøjelse af den kriminelle lavalder).

Af Lenger (VS) m.fl.
(Fremsat 5/2 85).

5) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 75:

Forslag til folketingsbeslutning om nedbringelse af ventetiderne til anstalter og arresthuse.

Af Lenger (VS) m.fl.
(Fremsat 5/2 85).

6) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 76:

Forslag til folketingsbeslutning om kriminalforsorgens personaleforhold.

Af Lenger (VS) m.fl.
(Fremsat 5/2 85).

7) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 77:

Forslag til folketingsbeslutning om strafafsoning for overtrædelse af den grønlandske kriminallov.

Af Lenger (VS) m.fl.
(Fremsat 5/2 85).

Forslagene sattes til forhandling.

Forhandling

Justitsministeren (Ninn-Hansen):

Ikke mindre end 18 forslag vedrørende vor kriminalpolitik har venstresocialisterne fremsat, og jeg kan da tilføje, at 18 meget gennemarbejdede forslag har man fremsat. Det er altså et stort stykke af vor kriminalpolitik, vi kommer til at beskæftige os med her i dag.